

Nr 411

Av herr **Josefson** i Arrie m. fl., om rätt till avdrag vid beskattningen för vattenvårdande åtgärder på jordbruksfastighet.

(Lika lydande med motion nr 326 i Första kammaren)

Lagstiftningen i fråga om vattenvård kräver och kommer att kräva allt större investeringar i jordbruket. Detta gäller både sådana jordbruksfastigheter som beräknas bli bestående och sådana enheter som ej kan beräknas bli långsiktigt bestående. Från det allmännas sida har jordbrukets investeringar i vattenvårdande åtgärder något underlättats genom att bestämmelserna i rationaliseringskungörelsen i viss utsträckning möjliggör statligt kreditstöd till sådana investeringar. Även om statligt kreditstöd erhålles, måste emellertid amorteringarna av lånen bestridas med beskattade vinstmedel. Detta medför en påfrestning av likviditeten utan att investeringen samtidigt lett till ökad avkastning av jordbruket. Det statliga kreditstödet är dock självfallet ur finansieringssynpunkt betydelsefullt. Det oaktat torde det vara den skattemässiga behandlingen av dylika investeringar som blir av avgörande betydelse vid jordbrukarnas bedömning av möjligheten att genomföra de nödvändiga investeringarna.

De vattenvårdande anläggningarna i jordbruket är skattemässigt att hänföra till markanläggning, byggnad, fast maskin eller lös maskin. Med nuvarande skatteregler föreligger icke avdragsrätt för investering i markanläggning av nu aktuellt slag vare sig omedelbart eller genom ett avskrivningsförfarande. I fråga om byggnader tillämpar flertalet jordbrukare avskrivning enligt den s.k. schablonmetoden, vilken innebär att avskrivning verkställs på taxerade jordbruksvärdet. Detta värde lär icke i nämnvärd grad påverkas av investeringar i vattenvårdande åtgärder. Författningsenligt finns visserligen möjlighet att verkställa avskrivning på anskaffningskostnaden av byggnadsbeståndet men denna metod är icke användbar för flertalet jordbrukare på grund av att dessa icke har någon känd anskaffningskostnad på själva byggnadsbeståndet. Fast maskin får både vid tillämpning av kontantprincip och bokföringsmässig redovisning avskrivas med förhöjd procentsats vid sidan av avskrivningen på det egentliga byggnadsbeståndet. Investering i lös maskin blir i förevarande fall vid tillämpning av kontantprincipen i allmänhet att betrakta som icke avdragsgill nyuppsättning under det att sådan kostnad vid tillämpning av bokföringsmässig redovisning får ingå i avskrivningsunderlaget för lösa maskiner.

Större delen av de investeringskostnader, som nu nedläggs i vattenvårdande åtgärder i jordbruket, belöper på markanläggning, för vilken skattemässig avdragsrätt icke föreligger vare sig omedelbart eller långsiktigt. Det är icke tillfredsställande att

investeringarna i vattenvårdande åtgärder betraktas som icke avdragsgilla kostnader. Denna brist i skattesystemet drabbar i princip lika hårt investeringar i det bestående jordbruksföretaget som i det på viss sikt icke bestående företaget. De nuvarande skattereglerna utgör därför ett hinder mot att effektiva vattenvårdande åtgärder vidtas. Med hänsyn till det allmänna intresse samhället har av att åtgärderna blir effektiva är det nödvändigt att skattereglerna anpassas.

I den nuvarande skattelagsstiftningen finns i fråga om täckdikningsanläggningar och i viss mån skogsvägar en undantagsbestämmelse från den allmänna regeln att kostnad för nyinvestering i markanläggning icke är avdragsgill i någon form. För täckdikningsanläggning och skogsväg får kostnaden avskrivas genom årliga avdrag om 10 procent, varvid avskrivningsunderlaget för täckdiken utgör hela kostnaden för ny- eller omtäckdikning och för skogsväg en tredjedel av nyanläggningskostnaden. Avskrivningen sker enligt plan. Övergår jordbruksfastighet till ny ägare genom arv eller gåva, får den nye ägaren åtnjuta de avdrag som skulle ha tillkommit före ägaren, om denne fortfarande ägt fastigheten. Sker överlåtelse genom köp, byte eller därmed jämförligt fång får säljaren på en gång göra avdrag för vad som kvarstår oavskrivet av kostnaden. Avskrivningsreglerna för täckdiken bör utan svårighet kunna tillämpas på markanläggning för vattenvårdande åtgärder. En sådan lösning skulle vara helt tillfredsställande för bestående jordbruksföretag och i de flesta fall också vara tillräcklig för de på sikt icke bestående företagen.

Med återopande av det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i kommunalskattelagen att kostnad för vattenvårdande åtgärder av markanläggnings natur på jordbruksfastighet får avskrivas genom årliga värdeminskningssavdrag efter samma regler som nu gäller för täckdikningsanläggningar.

Stockholm den 25 januari 1967

Stig Josefson (cp)
i Arrie

Einar Larsson (cp)
i Borrby

Erik Grebäck (cp)
